

Sygn. akt III KK 156/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Elżbieta Wawer

w sprawie T. M.

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.)
w dniu 19 maja 2021 r.

kasacji Prokuratora Generalnego, wniesionej na niekorzyść skazanego
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w L.
z dnia 29 kwietnia 2020 r., sygn. akt IX K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i przekazuje sprawę
Sądowi Rejonowemu w L. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w L. , wyrokiem nakazowym z 29 kwietnia 2020 r., uznał T. M. za winnego tego, że 5 października 2019 r. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej „doprowadził P. O. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 11 846,38 zł poprzez posłużenie się jego danymi firmowymi oraz personalnymi i telefoniczne zamówienie betonu o wartości 11 846,38 zł w firmie PPHU „M.” Sp. J., wprowadzając w błąd co do tożsamości osoby zamawiającej

powyższy towar i działając tym samym na szkodę w/w pokrzywdzonego”, to jest przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., i za to na podstawie tego przepisu przy zast. art. 37a k.k. skazał go na karę grzywny w ilości 200 stawek dziennych, każda w wysokości 10 zł, a na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przez wpłacenie na rzecz P. O. kwoty 11 846,38 zł. Wyrok nie został zaskarżony i uprawomocnił się 10 czerwca 2020 r.

Prawomocny wyrok nakazowy zaskarżył w całości na niekorzyść oskarżonego kasacją Prokurator Generalny, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie art. 500 § 1 i 3 k.p.k. oraz art. 49 § 1 k.p.k. polegające na – ujmując rzecz skrótowo – nie uznaniu, że głównym podmiotem pokrzywdzonym była spółka PPHU „M.” Sp. J., a nie P. O. , czego konsekwencją było błędne orzeczenie środka kompensacyjnego na jego rzecz. Skarżący domagał się wydania rozstrzygnięcia kasatoryjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja zasługiwała na uwzględnienie w całości na posiedzeniu bez udziału stron z racji oczywistej zasadności (art. 535 § 5 k.p.k.).

Argumentacja wyłożona w motywacyjnej części kasacji odznaczała się dużą szczegółowością, była w pełni przekonująca i nie wymagała ani poszerzenia, ani pogłębienia. W ocenie Sądu Najwyższego celowe zatem stało się jedynie podkreślenie tych kwestii, które odegrały przy rozpatrywaniu kasacji kluczową rolę.

Z materiału dowodowego sprawy, w szczególności z zeznań P. O. i wyjaśnień samego T. M. , jasno wynikało, że skutek przestępnego zachowania sprawcy doszło do bezpośredniego naruszenia dobra prawnego spółki jawnej. To ten podmiot doprowadził wszak oskarżony do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci betonu wartości 11 846,38 zł. przez wprowadzenie go w błąd, to jest wytworzenie w świadomości upoważnionej do zawarcia transakcji osoby fałszywego obrazu co do danych nabywcy i zapłaty w terminie ceny za towar. Tymczasem opis przypisanego oskarżonemu czynu nie był precyzyjny w zakresie określającym podmiot pokrzywdzony, a orzeczenie o środku kompensacyjnym, o którym mowa w art. 46 § 1 k.k., wprost wskazywało, że właściwy Sąd potraktował P. O. jako pokrzywdzonego w rozumieniu art. 49 § 1 k.p.k.

W tym stanie rzeczy, zaznaczając, że przesłanką odpowiedzialności karnej sprawcy oszustwa jest tożsamość podmiotu wprowadzonego w błąd i podmiotu rozporządzającego mieniem, oraz stwierdzając, że spółka jawna, będąca spółką osobową, może występować w procesie karnym w charakterze pokrzywdzonego, gdyż stosuje się wobec niej odpowiednio przepisy o osobach prawnych – art. 33¹ § 1 k.c. (zob. post. SN z 21 lipca 2011 r., I KZP 7/11, OSNKW 2011, z. 8, poz. 67), należało wyrażone przez skarżącego stanowisko uznać za trafne. Dlatego Sąd Najwyższy wydał zaproponowane przez skarżącego orzeczenie kasatoryjne (art. 537 § 2 k.p.k.).

Jakkolwiek skarżący zasugerował skierowanie sprawy w ponownym postępowaniu na posiedzenie w celu zwrotu jej prokuratorowi, to jednak Sąd Najwyższy był zdania, że o dalszym sposobie procedowania powinien samodzielnie rozstrzygnąć właściwy Sąd, mając na uwadze cele procesu karnego, zwłaszcza prawnie chronione interesy pokrzywdzonego i potrzebę zakończenia sprawy w rozsądnym terminie.